

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

VII НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

***«Роль закладів фахової передвищої та
професійної освіти в системі безперервної
освіти»***

Збірник тез та доповідей

Одеса
2020

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи ОНАХТ, к.т.н., доцент – голова оргкомітету

Заступник голови (координатор):

Іванова Лілія Вікторівна

Директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ, к.т.н. – заступник голови

Члени оргкомітету:

Мураховський Валерій Генріхович

Директор навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к.ф-м.н., доцент

Глушков Олег Анатолійович

Директор Коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ, к.т.н.

Єпур Ольга Сергіївна

Директор Коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович

В.о. директора Механіко-технологічного коледжу ОНАХТ,

Сярова Анастасія Сергіївна

Методист навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ

Уманська Валентина Іванівна

Заступник директора з навчально-методичної роботи Одеського технічного коледжу ОНАХТ

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Імплементация Закону України «Про фахову передвищу освіту» в коледжах ОНАХТ
2. Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – професійні заклади освіти – фаховий коледж – академія, як важлива складова професійної підготовки кадрів.
3. Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки студентів та дуальної форми навчання.
4. Формування професійної та особистісної компетентності випускника.
5. Міждисциплінарна інтеграція, як чинник оптимізації освітнього процесу та складова готовності майбутнього випускника до професійної діяльності.

Конференція відбудеться **25 березня 2020р.**

Місце проведення конференції – Одеський технічний коледж ОНАХТ, вул. Балківська, 54, II навчальний корпус – 4й поверх, ауд. 446.

Реєстрація учасників конференції з 10.00 год.

Початок роботи 11.00 год.

РОЛЬ ОБЛАСНИХ МЕТОДИЧНИХ КОМІСІЙ, ЯК ПРОФЕСІЙНИХ СПІВТОВАРИСТВ, У ПІДВИЩЕНІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА

**О.В. Коробкіна, голова обласної методичної комісії економічних
дисциплін ЗВО І-ІІ р.а. в Одеській області, викладач-методист
економічних дисциплін**

**Н.Є. Чеботар, методист, викладач суспільних дисциплін вищої
категорії
Одеський технічний коледж**

Головним завданням вищої освіти наразі є підвищення якості освіти. Слід зазначити, що орієнтуючись на формування особистісно орієнтованих фахових компетентностей здобувача освіти, визнання його цінності та необхідності для сучасного суспільства, головна роль відводиться педагогу.[1] Тільки його професійні компетентності формують особистісні компетентності здобувача освіти. Педагог – це головне джерело якості навчання, розвитку та виховання здобувача освіти.

На сьогоднішній день, реформи у системі освіти тісно пов'язані з необхідністю радикальної зміни статусу педагога, його освітніх функцій; змінюються і вимоги до його професійної компетентності, до рівня його професіоналізму. Професійне зростання компетентностей педагога - запорука успіху у підвищенні ефективності освітнього процесу.[1] Але при цьому з'явилися певні претензії до бажаного рівня професійної компетентності викладача, які нерозривно пов'язані з проблемами реформування у будь-якій сфері.

Саме тому, сьогодні, так актуальні питання підвищення кваліфікації викладача, оновлення, або осучаснення, його особистих знань та вмінь. Найбільш дієвим та ефективним потенціалом, необхідним для вирішення цієї проблеми, володіють професійні співтовариства, а саме, обласні методичні комісії предметних дисциплін при Раді директорів ЗВО І-ІІ р.а. Одеської області.

Актуальність діяльності обласних методичних комісій ЗВО І-ІІ рівня акредитації (далі ОМК) підтверджуються принципово новими акцентами освітніх завдань: відмінності попередніх цілей освіти, які ще залишаються пріоритетними з радянських часів («примусити вчитися») та реалій сьогодення («мотивувати до навчання»). Ця неузгодженість породжує необхідність і прагнення педагогів до пошуку таких форм *спільного обговорення нагальних освітніх проблем*, з якими впоратися самотужки досить важко.

Це, перш за все, свобода педагогічної творчості. Звідси і природне прагнення до професійних співтовариств, своєрідним професійним об'єднанням, якою є обласна методична комісія.

Згідно з Положенням про обласну методичну комісію викладачів економіки і фінансів ВНЗ I-II рівнів акредитації в Одеській області[2], ОМК спроможна забезпечити безперервну освіту педагогів застосовуючи низку інструментів: інформування педагогічних кадрів про нові вимоги, що пред'являються до роботи в сучасних умовах, останні досягнення педагогічної науки і практики; підготовка та вдосконалення науково-методичного забезпечення освітнього процесу; виявлення, вивчення і поширення найбільш цінного досвіду педагогічної, інноваційної та іншої діяльності та ін. Уся робота ОМК, усі дії та заходи направлені на підвищення кваліфікації педагога, який потребує навчання при адаптації, навчання за підсумками або перед атестацією, при здійсненні змін.

ОМК з'єднує викладачів області, перш за все методистів, за єдиною метою, створюється осередок однодумців з великим досвідом та кваліфікаційним рівнем. До того ж, методисти є з'єднуючою ланкою не тільки між науковими досягненнями і практикою, але й між поколіннями. Методист — це викладач із відповідною кваліфікацією та педагогічним досвідом, спеціаліст, котрий розробляє і розповсюджує найкращі методи викладання та виховання. [3] Успішний розвиток системи професійного зростання не мислимий без методичної діяльності. Саме на це слід опиратися при проведенні підвищення кваліфікації метою, якої є оновлення застарілих знань, доповнення деяких знань та освітніх технологій новими, більш прогресивними та ефективнішими.

В ОМК входять також викладачі, які не мають великого досвіду викладання, але мають величезне бажання до професійного розвитку. Отже, ОМК — це майданчик, де відбувається передача історичного досвіду від одного покоління до іншого, і у вигляді акумульованого знання передається здобувачам освіти. [4]

Підвищення кваліфікації педагога безпосередньо на базі ОМК без відриву від роботи відбивається на всій діяльності педагога. Воно в більшій мірі, ніж інші форми підвищення кваліфікації, сприяє розвитку педагогічної ініціативи, підвищує його орієнтацію на досягнення високих результатів у навчально-виховній та інноваційній діяльності, допомагає виробленню єдиних ціннісних орієнтирів для усієї спільноти освітян області певного напрямку навчання. До того ж, участь у роботі ОМК сприяє адаптації та соціалізації педагога у співтоваристві освітян. Члени ОМК більше спілкуються між собою, досліджують досвід, обмінюються думками, ініціюють та створюють нові проекти. Це підштовхує педагога до досягнення бажаного професійного статусу

і визнання в колективі. ОМК створює колективний егрегор щодо розуміння можливостей викладача, потребу у професійному розвитку і самоосвіті. Завдяки залученню до обласної професійної спільноти викладачів, педагог *долає можливість відставання, розбіжності між досягнутим рівнем знання і новими вимогами до навчально-виховної роботи.*

Обласна методична комісія викладачів певного предметного напрямку, таким чином, виконує **роль стимулу** в професійному розвитку педагога, сприяє самореалізації, вирішенню особистих професійних проблем, дозволяє досягти більшого задоволення в роботі, робить педагога більш гнучким, пристосованим до зовнішніх змін, конкурентоспроможним. За словами А. К. Маркова: «Підвищення кваліфікації - це до-формування або пере-формування професійної діяльності, професійного спілкування, особистісних якостей, оволодіння новими способами вирішення професійних проблем і новими прийомами професійного мислення, подолання негативних установок і гальмуючих дій минулого досвіду, ...становлення самої людини як суб'єкта підвищення кваліфікації»[5].

Оскільки сьогодні ми спостерігаємо «зсув» вектору в освіті на особистісно та практично орієнтоване навчання переважно інформаційно-комунікативними формами навчання, головна мета ОМК ВЕФ – це створення мотиваційних умов до зростання педагогічної майстерності, виявлення перспективного педагогічного досвіду та розвиток творчого потенціалу кожного педагога шляхом залучення педагогічних працівників до участі у нових та інноваційних формах навчання, безпосередньо навчання інноваційним методам ведення занять, прийняттю відповідальності при виконанні роботи та розуміння своєї значущості. [2]

Досвід роботи обласної методичної комісії викладачів економічних дисциплін по підвищенню професійних компетентностей викладачів коледжів І-ІІ р.а. підтверджує наявність потужного потенціалу колективної роботи ОМК, який спроможний позитивно вплинути на сучасні процеси у вищій освіті. Діяльність обласної методичної комісії можна розглянути за такими елементами: (Рис.1). [6]

Обласна методична комісія як організаційна ланка педагогічного суспільства. Планування роботи ОМК, своєчасне інформування методичних служб коледжів про проведення обласних заходів з інструкціями про проведення, облік відвідувань засідань та заходів ОМК, прозорі результати проведених заходів та їх обговорення із членами ОМК, інформування методичних служб коледжів про результативність задіяних викладачів у роботі ОМК та обласних заходах, звіти про результати роботи учасників ОМК наприкінці року до Ради директорів – ці та інші дії, які виконує ОМК

викладачів економічних дисциплін ЗВО I-II рівня акредитації в Одеській області як *організаційна ланка*.

Рис.1. Структурні елементи діяльності обласної методичної комісії

ОМК викладачів економічних дисциплін є дійсно майданчиком для вироблення і відпрацювання ефективних педагогічних і управлінських технологій. Викладачі економічних дисциплін ОМК віднаходять нові підходи до методичної роботи, які поєднують просвітницьку діяльність та нові методичні прийоми і форми подання економічної інформації для широкого кола здобувачів освіти, чим підвищують свій компетентістний рівень. Прикладом такої форми роботи може бути методичний форум на тему: «Практична цінність економічних знань», проведений групою викладачів різних коледжів м.Одеси на базі ООУН бібліотеки ім. М.Грушевського. [7] Методичний форум поєднав різні форми подання економічних знань: ілюстративно-інформаційну бесіду («Інформаційна екскурсія до професій економічного напрямку»), практичний тренінг («Фінансова грамотність»), інформаційний тренінг («Економічні знання – шлях до успіху у підприємницькій діяльності»). Такий досвід роботи зацікавлює та залучає в економічне коло і здобувачів освіти і педагогів до пошуку нових творчих шляхів самореалізації, що безперечно є елементом підвищення компетентності педагога.

Досвід роботи ОМК викладачів економічних дисциплін показує все більшу активність та зацікавленість викладачів у роботі клубу ОМК «Розумне

та інноваційне суспільство». Виходячи з нових стратегічних напрямків соціально-економічного розвитку економіки та підприємств України, в умовах інтернаціоналізації господарської діяльності та реструктуризації архітектури глобальної економіки головною метою Клубу «Інноваційне та розумне суспільство» є налагодження стійкого взаємозв'язку між теоретичними компетенціями та практичними компетентностями здобувачів освіти ЗВО I-II рівня акредитації Одеської області. У рамках роботи Клубу вирішуються наступні задачі: обговорення актуальних проблем соціально-економічного розвитку; підвищення інноваційної культури, генерування ідей та критичний аналіз ініціатив і гіпотез; розширення кола професійних та соціальних контактів; розвиток в учасників емоційного інтелекту та культури дебатів і дискусій; перевірка набутих компетенцій на практиці (зокрема створення інноваційних проєктів, публічних виступів та ораторської майстерності); проведення професійно-орієнтаційної діяльності та консультування з питань кар'єрного розвитку.[8]

Діяльність Клубу побудована таким чином, що керівник та студент (або група студентів), представляючи практично-дослідницький проєкт, виступають як один колектив, відстоюючи імідж свого коледжу. Колективне обговорення робіт за участю авторитетних експертів, оцінка сумісної роботи і педагога і студента спонукають до серйозного відношення до справи, потребують підвищення свого професійного рівня та викликають корегування підходів до навчально-методичної діяльності. Досвід такої форми навчально-методичної роботи показує великий ресурс розвитку та інноваційної діяльності викладачів ОМК викладачів економіки та фінансів..

Постійно, на кожному засіданні ОМК обговорюються нові положення та закони відносно діяльності фахових коледжів та формуються пропозиції щодо їх реалізації: Положення про дистанційне навчання, Закон України «Про державну мову», Закон України "Про фахову передвищу освіту", Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, Умови ліцензування та акредитації, ролі та місця викладача ЗВО I-II рівнів акредитації у вищій освіті, Положення про ОМК викладачів економічних дисциплін, Положення про студентський економічний клуб «Інноваційне та розумне суспільство», Положення про проведення конкурсу інноваційних проєктів; планується і виконується робота по розгляду основних методичних положень з окремих тем економічних дисциплін, запрошуються провідні фахівці Головного управління статистики для обговорення змін у методиці розрахунку економічних звітних показників діяльності підприємств[9], вивчається інноваційний педагогічний досвід викладачів-членів ОМК та інше.

Підтвердження, що обласні методичні комісії виступають *стимулюючим елементом професійного зростання педагога*, є той факт, що з 5-ти викладачів економічних дисциплін, які проходять атестацію у 2020 році, 3-и викладача з різних коледжів області рекомендовані ОМК на підвищення кваліфікаційного рівня достроково. Причому, ці педагогічні працівники є молодими викладачами, членами ОМК економічних дисциплін, які запалились бажанням професійно зростати та навчатися.[10]

Особливої уваги потребує *внутрішня форма підвищення кваліфікації без відриву від практичної діяльності* на базі ОМК. Усім відомі недоліки, пов'язані з підвищенням кваліфікації з відривом від практичної діяльності: часткова втрата годин, брак часу, неякісна результативність та інше. Підвищення кваліфікації на базі ОМК у формі семінарів, круглих столів, практичних тренінгів, коуч-занять, тощо із провідними фахівцями науки та бізнесу дають змогу якісно підвищити кваліфікацію серед своїх колег, конкуруючи за отримання підвищеної похвали, балу тощо. Такі заняття, окрім іншого, сприяють розвитку здорового змагального духу між педагогами, оцінки реальних можливостей щодо сприйняття нової інформації, «оголення» дійсних проблем педагога. Наприклад, методико-практичний семінар-тренінг на тему: «Персональний сайт – ефективний освітній інструмент сучасного викладача» у рамках роботи обласної методичної комісії викладачів економічних дисциплін показав, що більшість викладачів недосконало володіють комп'ютерною грамотністю. Результатом опанування програми методико-практичного семінару-тренінгу стало створення та наповнення персонального сайту викладача, що значно підвищить професійну компетенцію викладача; формування навичок медіа-освіти; ознайомлення з інноваційними сучасними інноваційними освітніми інструментами; набуття вмінь використання інформаційно-комп'ютерних технологій для організації сучасних форм навчального процесу (дистанційної, інклюзивної, дуальної та комбінованої). Коуч-тренер Перетяка Н.О. показала, як застосування персонального сайту викладача може активізувати навчальний діалог зі студентами, покращити засвоєння матеріалу, сприяти активізації самостійної роботи студентів, прищепити інтерес до науково-дослідної роботи, спонукати студентів до виховних заходів, раціонально та продуктивно використовувати час при використанні класичних та нових форм навчання, перетворити аудиторні заняття в пізнавальну гру.[11]

Створення умов педагогічної творчої активності викладача є тим варіантом «організації професійної діяльності вчителя, який на реально доступному рівні.....забезпечує безперервне зростання загальної і професійної культури педагога, його активної пошукової діяльності по підвищенню ефективності навчально-виховного процесу.»[12] Результатом створення таких

умов є активна участь викладачів ОМК ВЕФ у щорічних педагогічних конференціях. Щорічна кількість учасників фахових конференцій збільшується (з 13 у 2018 році до 29 учасників у 2020 році)[13]. Кожен член ОМК може взяти участь в обговоренні нагальних питань та виступити із пропозиціями щодо їх рішення. Так, за результатами проведених педагогічних конференцій викладачів економіки та фінансів ЗВО I-II рівня акредитації Одеської області були створені збірники статей[14][15], а за результатами матеріалів обласних педагогічних конференцій збірники «Методичні пропозиції та рекомендації щодо впровадження дистанційного навчання у коледжах та технікумах Одеської області»[16] та «Методичні пропозиції та рекомендації щодо формування внутрішньої системи забезпечення принципів академічної доброчесності у коледжах Одеської області»[17].

Міжвузівські сумісні проекти з ЗВО III-IV рівня акредитації, організаціями бізнес-структур, галузевими фахівцями, творчими людьми інших професій, тощо є особливим елементом роботи ОМК, де з'єднується наука та практика, де наочно відбувається спадкоємність знань. Сумісні проекти роблять необхідністю зростання професійної компетентності викладача ЗВО I-II р.а., і являються поштовхом до педагогічної самоосвіти. Прикладами такого роду співпраці можуть стати проведені на базі ОМК викладачів економіки міський Міжвузівський студентський круглий стіл на тему: "Національні особливості реклами", міський Міжвузівський науково-практичний семінар «Проблеми енергозбереження та нові технології»[18], обласний Міжвузівський економічний конкурс «Секрети міжнародної торгівлі», обласна Міжвузівська ділова гра «Секрети успішного менеджменту»[19], та інші[20].

Саме участь у роботі ОМК формує якісне ставлення викладача до соціальних потреб сучасної освіти. У колективних роботах зі студентами, у підготовці студентів до занять змагального характеру, у керуванні проектно-дослідницькими роботами студентів, тощо, *постає потреба у підвищенні особистісних професійних компетенцій педагога.*

Висновки. Обласні методичні комісії викладачів певних предметних дисциплін, перш за все, необхідно розглядати як *важливу складову* безперервної освіти педагогічних працівників, як систему підвищення їх професійної кваліфікації. Роль ОМК у сучасних умовах - умовах фахової передвищої освіти – ще більше актуалізується: вона повинна сприяти та створювати систему взаємопов'язаних дій та заходів, націлених на всебічне підвищення компетентності педагога.

Наразі постала нагальна потреба у підтримці та підсиленні роботи ОМК. Інструменти для моніторингу оцінки та якості роботи ОМК прозоро виписані у Положенні про ОМК: наочний звіт про проведення та результативність заходів; активність учасників ОМК; дані про досвід роботи викладачів ЗВО,

розповсюджений через ОМК; дані про відвідування та участь у заходах ОМК викладачів ЗВО, тощо[2]. Обласні професійні співтовариства викладачів предметних дисциплін Одеської області мають потужний потенціал для створення та оновлення навчально-методичної бази у рамках Ради Директорів І-ІІ р.а. Вони можуть бути задіяні для створення контрольних завдань для оцінювання рівня знань студентів за обов'язковими дисциплінами при проведенні акредитації спеціальності (освітньої програми), створювати друковані та електронні навчальні посібники, підручники, навчально-методичні, науково-популярні та інші розробки для здобувачів освіти усіх коледжів І-ІІ р.а.

Але існують проблеми, які неможливо замовчувати. На даному етапі освітніх реформ педагогічні працівники коледжів І-ІІ р.а. виконують вимоги по усім видам діяльності вищої школи. У залік роботи педпрацівника входять наукові праці, надруковані у міжнародних збірниках, міжнародні та Всеукраїнські конкурси (лише призові місця), посібники тощо [21]. Але робота викладача, яка стосується внутрішньої діяльності обласних професійних співтовариств ЗВО І-ІІ р.а. не враховується і, таким чином, нівелюється. Великий обсяг роботи залишається неврахованим умовами ліцензування. Тим самим, підривається доцільність обласної науково-методичної та навчально-виховної роботи. Так, результати роботи по обласним та міжвузівським заходам: олімпіадам, конкурсам, круглим столам тощо, не зараховуються у результати професійної діяльності педагогічного працівника ЗВО І-ІІ р.а.

На даний момент статутні документи Ради ректорів ВНЗ ІІІ-ІV р.а. Одеського регіону та Ради директорів ЗВО І-ІІ р.а. є застарілими, не розкривають ролі та значення ОМК у час епохальних змін в освіті, і навіть не закріплені нормативними документами. Викладачі-члени ОМК не відчують зацікавленості методичної служби коледжів в участі роботи ОМК, наслідком чого є неувага до потреб викладачів, які їдуть до ОМК у місто Одесу з районів: адміністрація відрядження не оформлює – викладач їде за свій рахунок, та ще й подекуди бере на себе витрати щодо студента; деколи спостерігається у нешанобливому ставленні адміністрації деяких коледжів до діяльності ОМК, що відбивається на небажанні замінити викладача-члена ОМК на час роботи ОМК; не відбувається стимулювання роботи членів ОМК та оцінка його досягнень.

Тому пропонуємо, для подальшого визнання ефективності діяльності ОМК предметних дисциплін ЗВО І-ІІ р.а. Одеської області та затвердження її як *важливої складової* безперервної освіти педагогічних працівників, як систему підвищення їх професійної кваліфікації, нормативно закріпити роль та значення ОМК в системі Ради директорів; винести на детальний розгляд Ради директорів та Ради ректорів питання про зарахування результатів професійної

діяльності викладачів-членів ОМК, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності. Для оприлюднення результатів поточної роботи ОМК, зберігання нормативної бази даних, навчально-методичних та інших матеріалів розробити на платформі офіційного сайту Ради директорів сторінки ОМК предметних дисциплін.

Вважаємо участь педагога у діяльності ОМК повинна гідно оцінюватися за результатами діяльності педагога, заохочуватись та підтримуватись адміністрацією коледжів та Радою директорів.

Думка К. Ясперса залишається актуальною і сьогодні: «Розвиток - це рух вперед і всупереч власній інерції....заради самого себе - самовдосконалення, самореалізації, самозміни!»[5].

Список літератури

1. Яговкина Г.В., Роль методического объединения в обеспечении профессионального роста педагогов. - URL: <https://екатеринбург.рф/file/c76ec2d0be86b2f>
2. ПОЛОЖЕННЯ про обласну методичну комісію викладачів економіки і фінансів ЗВО I-II рівнів акредитації в Одеській області від 15.09.2018 р.
3. Методист — Вікіпедія.- URL:<https://uk.wikipedia.org/wiki>
4. Миссия современного методиста. Блог Виктории Якубиной, методиста ГАОУ ПО г. Севастополя "Институт развития образования". - URL: <http://yakubina.blogspot.com/2017/12/blo>
5. Elena Mednik. PROFESSIONAL COMMUNITIES AND THEIR ROLE IN THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF TEACHERS. UDC 37.018.46// Профессиональное образование в России и за рубежом. 2 (18) 2015. -82 с. URL:<https://cyberleninka.ru>
6. Тематичний збірник доповідей інформаційного тренінгу для викладачів економіки та фінансів ВНЗ I-II рівнів акредитації Одеської області, які проводять профорієнтаційну роботу. МЕТОДИЧНИЙ ФОРУМ «Практична цінність економічних знань»// Бібліотечка обласної Методичної комісії викладачів економіки та фінансів ВНЗ I-II рівнів акредитації Одеської області. Рекомендовано радою обласної методичної комісії викладачів економіки та фінансів ВНЗ I-II рівнів акредитації Одеської області. Протокол № 2 від 25.10.2017 року.
7. Студентський економічний клуб "Інноваційне Та Розумне Суспільство". Сайт ОТК ОНАХТ - URL: <https://otfk.od.ua/news/>
8. Лекція з питань організації роботи державної статистики. Сайт ОТК ОНАХТ - URL: <https://otfk.od.ua/news/>
9. Звітні дані обласної методичної комісії викладачів економіки та фінансів ЗВО I-II р.а. Одеської області до методичної служби Ради директорів від 20.02.2020

Роль обласних методичних комісій, як професійних співтовариств, у підвищенні професійної компетентності викладача	71
<i>О.В. Коробкіна, голова обласної методичної комісії економічних дисциплін ЗВО І-ІІ р.а. в Одеській області, викладач-методист економічних дисциплін</i>	
<i>Н.Є. Чеботар, методист, викладач суспільних дисциплін вищої категорії, ОТК</i>	
Особливості формування професійної та особистісної компетентності випускника в процесі вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням.	80
<i>Н.Є.Замошнікова, викладач в/к. ,ОТК</i>	
Сучасний викладач і інформаційні технології навчання, розвиток професійної компетентності педагога.....	83
<i>А.О. Ряба, викладач циклової комісії «Іноземних мов», ОТК</i>	
Формування особистісної компетентності на заняттях культурології	89
<i>Є.І. Колесник, викладач вищої категорії Зарубіжної літератури та Культурології, МТК</i>	
Методи контролю і самоконтролю у навчанні	91
<i>В.В. Ольховська, викладач вищої категорії Української мови та літератури, МТК</i>	
Формування професійної компетентності на заняттях англійської мови.....	93
<i>К.С. Ігнат'єва, голова ЦК мови та літератури, викладач в/к англійської мови, МТК</i>	
Формування професійної та особистісної компетентності на заняттях з фізики	95
<i>А.С. Мазур, голова циклової комісії природничо-математичних дисциплін, викладач-методист вищої категорії фізики. МТК</i>	
Особливості методики викладання дисциплін машинобудівного профілю	98
<i>С.П. Глузук, викладач першої кваліфікаційної категорії, КПАІТ</i>	
Формування цифрових компетентностей в процесі підготовки фахівців технічного профілю в умовах STEM-ОСВІТИ	102
<i>О.П. Ксендзенко, голова циклової комісії машинобудування, автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, викладач в/к, КПАІТ</i>	
Формування професійної і особистісної компетентностей у випускників як основне завдання педагогічних колективів коледжів.....	104
<i>К.Л. Леонова, викладач вищої кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Методичні рекомендації до навчання історії за допомогою різних типів навчальних текстів	107
<i>С.А. Мельничук, викладач ІІ кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Диференційована програма навчання по хімії для різних спеціальностей в коледжі, як елемент формування професійної та особистісної компетентності випускника	109
<i>Д.І. Леонова, к.б.н., викладач кваліфікаційної категорії «Спеціаліст», КНТІС</i>	
Формування професійної та особистісної компетентності випускника коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу.....	111
<i>А.О. Лисяний, викладач кваліфікаційної категорії «Спеціаліст», КНТІС</i>	
Формування професійної та особистісної компетентності випускника	113
<i>О.В. Вдовиченко, викладач ІІ кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Професійне самовизначення. Формування професійної та особистісної компетентності випускника	114
<i>Риженко Л.Д., методист вищої категорії Навчального відділу ОНАХТ</i>	